

[Grethe Philip.]

nye store udgifter, til hvilke der ikke er henlagt reserver på finanslovsforslaget, efter vor mening må føre til fornyede overvejelser om veje og midler til at opretholde den økonomiske ligevægt.

Hvad angår indkomstsiden på budgettet, skal jeg henvise til, hvad vort partis ordfører sagde ved debatten om udskrivningslovsforslaget; blot vil jeg gerne pege på, at selv om skatteindtægterne stiger i kroner og øre i det kommende finansår i forbindelse med det højere indkomstskattegrundlag, vil selve skattniveauet, d. v. s. skatten i relation til de samlede indkomster, antagelig være nogenlunde uændret. Der er altså trods stigningen i statens budget ikke basis for at tale om et øget skattetryk for borgerne. Udgifterne når i år op på et samlet beløb af knap 10 milliarder kr. Selv om der tages hensyn til, at budgettet — som det blev sagt af den højtærede finansminister i fremsættelsestalen — er mere realistisk opstillet end tidligere, således at en del af stigningen er af formel karakter, ligger der også en vis reel stigning bag. En væsentlig del af denne stigning skyldes løvbundne udgiftsposter, som altså er fastsat af folketingset. Jeg skal ikke foretage en nøjere gennemgang heraf; derimod vil jeg gerne fremsætte nogle mere principielle betragtninger om udgifterne og senere føje nogle bemærkninger til om enkelte udgiftsgrupper. Først det principielle:

Det budget, der ligger foran os, er præget af regeringens ønske om i den nuværende situation at holde igen på udgiftsposterne, at spare, hvor der spares kan. Jeg tror, at der efterhånden i befolkningen er ved at komme en forståelse for, at det i en periode med fremgang er helt urimeligt at spænde buen for højt, og at vi derfor alle må holde noget igen på vore mange ønsker om forbrug og investering. Det vil da sikkert også af mange føles rimeligt, at det offentlige går i spidsen og viser vejen. Det offentliges tilbageholdenhed får på denne måde ved siden af den finansielle virkning også en psykologisk virkning, som ikke skal undervurderes.

Jeg kan ikke her undlade at komme med en lille bemærkning om, hvor forskelligt man dog kan se på de samme tal. Jeg tænker på det ærede medlem hr. Damsgaards

bemærkning om, at udgiftsstigningen er den dårligst tænkelige baggrund for opfordringen til befolkningen om at holde igen. Det ærede medlem har tydeligt nok fæstet sig mest ved stigningen i de samlede udgifter, mens jeg har lagt vægt på, at der på alle poster har været udvist stor sparsommelighed; kun derved har udgifterne, når hensyn tages til de betydelige lønstigninger, kunnet holdes inden for den foreslåede ramme.

På længere sigt kan man nok sætte et spørgsmålstejn ved, om det nu også er klogt, at netop det offentlige holder så stærkt igen. Det gælder navnlig de store investeringsområder: uddannelse og trafik, hvoraf hele vor fremtidige udvikling er stærkt afhængig. Et moderne velstandssamfund som det danske kræver store investeringer på disse områder, om ikke udviklingen skal hæmmes. Thi vel er erhvervsinvesteringerne grundlaget for en fremtidig udvidelse af det private forbrug — og derfor har man jo også givet f. eks. erhvervsbyggeriet så høj prioritet — men som det allerede er citeret fra den højtærede handelsministers kronik i Aktuelt i går, kan mange af de investeringer, der foretages i erhvervslivet, kun udnyttes fuldt ud, såfremt de følges op af offentlige investeringer. Industrialiseringens fulde udnyttelse afhænger derfor både af uddannelse og trafikudbygning. Er der enighed herom, må vi så ikke spørge os selv og hinanden, om vi ikke ville opnå en hurtigere og større økonomisk vækst i samfundet, hvis vi drog konsekvensen af denne forbindelse mellem størrelsen af den offentlige investering og muligheden for udnyttelse af produktionsfaktorerne? Burde vi ikke med åbne øjne gå ind for en langt større offentlig indsats, såvel hvad angår dygtiggørelsen af vor arbejdskraft, d. v. s. den grundlæggende såvel som den videregående, den almindelige såvel som den faglige uddannelse, som når det drejer sig om opbygningen af et moderne, tidssvarende trafiksystem? Det afgørende for vor økonomiske politik må dog, når alt kommer til alt, blive, hvor høj levestandard vi efterhånden kan nå op på. Måske vil selv ret betydelige skatteudgifter i det lange løb vise sig at levne mere til det private forbrug. Jeg nævner ikke dette som en kritik af det foreliggende lovforslag, men som